

N:o 57.

Af Herr **Jöns Rundbäck**: *Med förslag till grunder för försvarsväsendets ordnande.*

Då de förslag till landtförsvarets ordnande, som Riksdagen har att förvänta, sannolikt komma, för så vidt man kan sluta af landtförsvarkomiterades förslag, att ådraga landet större kostnader än det kan bära, så framt de fredliga intressena icke skola uppoftas eller tillbakasättas;

då emot denna tillväxt i kostnader icke svarar en lika tillväxt i landets försvarskraft, enär den nya stammen synes blifva svårare att anskaffa och af tvifvelaktigt värde i jämförelse med den stam vi ega;

då vidare denna nya stam inger fosterlandsvännen allvarliga farhågor med hänseende till det ofördelaktiga inflytande, den antages komma att utöfva i sedligt och socialt afseende, enär densamma i regeln kommer att sakna de förutsättningar för moralisk stadga och sundt medborgerligt sinnelag, som ligga i förmånerna af eget hem och familjelif;

då, till följd hufvudsakligast af dessa farhågor jemte rädslan för de bebådade, allt för långt utsträckta bevaringsöfningarna, folkets opinion i landet, åtminstone i mellersta och norra Sverige, är synnerligen ogynnsamt stämd mot det nya härordningsförslaget, under det sympatierna för den bofasta stammen allt lifligare framträd; och

då slutligen det lockbete, som utlagts för det ifrågavarande härordningsförslaget antagande, nemligen grundskatternas och indelningsverkets afskrifvande, innebär mera skenbara än verkliga fördelar för den jord-

brukande befolkningen, som under andra former återfår samma skatter och sannolikt efter hand mycket drygare utlagor för det allt uppslukande krigsväsendets upprätthållande; så synes mig föga anledningar finnas för det antagande, att Riksdagen skall vara benägen att godkänna de förslag till nytt landtförsvar m. m., som vi hafva att motse ifrån regeringen.

Under sådan förutsättning tillåter jag mig, utan vidare motivering, framställa till Riksdagens bepröfvande följande förslag till grunder för vårt försvars reformerande och förbättrande:

- 1) att vårt landtförsvar bygges på stam och beväring, den senare med något utsträckt öfningstid;
- 2) att stammen blifver, såsom den nu är, i regeln bofast å till soldaterna upplåtna torp;
- 3) att de rotar och rusthåll vid ej mindre folket och rytteriet än båtsmanshållet, som för närvarande lemna knektarne lagliga torp, må till kronan afstå dessa torp med tillhörande hus i fullgodt skick eller ock andra torp, hvilka vid insyning enligt gifna lagliga grunder godkännas, samt att de rotar och rusthåll, som nu icke lemna torp eller icke vilja anskaffa sådana, må ega att i stället lemna staten godtgörelse i penningar till åsatt värde;
- 4) att rust- och rothållare, mot fullgörande af hvad i tredje mom. föreslagits, sedermera må vara frie från alla vidare särskilda utgifter till manskapets uppehållande och underhåll, af hvad namn och beskaffenhet de vara må;
- 5) att rusthållet, på sätt i 8:de punkten här nedan sägs, befrias från $\frac{1}{3}$ af rustningsräntan, hvarför ersättning för rustningens upprätthållande erhålles af statsverket till motsvarande belopp, likasom godtgörelse för den del af augmentsräntan som afskrifves, hvarjemte hvarje rusthåll under fredstid vid remontering erhåller af staten, efter af markegångsdeputerade derå åsatt värde, hälften af kostnaden för ny remonst anskaffande, eller att rusthållare i stället må ega rätt att vid nyremontering till en remonteringskassa betala halfva värdet för en remonst, då sådan sedan genom

befällets försorg anskaffas; och att under krigstid all remonteringsskyldighet för rusthållaren upphör;

6) att öfriga samhällsklasser, som betala bevilling efter 2:dra artikeln och icke på annat sätt bidraga till stamtruppens underhåll, åläggas en särskild afgift till soldathusens nybyggnad och underhåll;

7) att i lönen för de med torp försedde soldaterna må ingå ett särskildt ersättningsbelopp för husens underhåll, hvilket belopp endast under det vilkor utbetalas till soldaten, att han vid verkställd husesyn visar sig hafva behörigen fullgjort sin underhållsskyldighet, börande i annat fall beloppet användas till nödiga reparationers verkställande genom befällets föranstaltande;

8) att af grundskatterna en tredjedel må afskrivas det år, då den föreslagna reformen af försvarsväsendet träder i verkställighet, utan att såsom ersättning därför någon förhöjning i den nuvarande fastighetsbevillingen eller någon särskild inkomstbevilling af jordbruket bör ifrågakomma.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1883.

J. Rundbäck.